

Voortgangsrapportage Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting 2024-2039

Peildatum 21 november 2024

Inhoudsopgave

-1. Voortgang van de projecten 2024-2027	5
-2. Bijstelling projecten IHP24-39	7
-3. Tijdelijke huisvesting	11
-4. Geactualiseerd projectoverzicht + tijdelijke huisvesting 2025-2039	13
-5. Updates m.b.t. diverse onderwijshuisvestingsopgaven	15
-6. Financiën	19

Inleiding

Op 3 april 2024 heeft de gemeenteraad het [Integraal Huisvestingsplan 2024-2039](#) ("IHP") voor onderwijshuisvesting in Hilversum vastgesteld.

Bij de behandeling van het IHP heeft de gemeenteraad aangegeven goed op de hoogte te willen blijven van de uitvoering van het IHP. Deze wens van de gemeenteraad is verwoord in [amendement A24-54 'Een groot programma heeft sturing nodig'](#) en kon op brede steun rekenen. De wens van de gemeenteraad is in lijn met de 'Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Hilversum 2022' artikel 6 lid 3 waarin staat dat het IHP jaarlijks wordt geëvalueerd.

Deze voortgangsrapportage geeft inzicht in de wijze waarop het programma zich in werkelijkheid heeft ontwikkeld in de periode april/oktober 2024. Daarmee kan de voortgang van het programma worden gevolgd en kan er worden bijgestuurd.

De rapportage kent zes onderdelen:

1. de voortgang van de bouw- en renovatieprojecten die in het IHP zijn opgenomen voor de periode 2024-2027 (IHP p. 28)
2. inzicht hoe projecten die niet op koers lopen kunnen worden vlot getrokken.
3. de wijze waarop in tijdelijke huisvesting wordt voorzien voor de projecten (IHP p. 32)
4. Het geactualiseerde projectoverzicht en tijdelijke huisvesting 2024-2039
5. Updates m.b.t. diverse onderwijshuisvestingsopgaven:
 - *De balans tussen leerlingaantallen en huisvestingscapaciteit*
 - *Aansluiting bij stedenbouwkundige ontwikkeling op Sportpark*
 - *Ambitielijn 2, IKC-vorming (stelpost)*

- *Monumentaal karakter van schoolgebouwen (vergoeding onderhoud monumenten)*
- *Motie 24-55 'Hoe staat het met de Hilversumse schoolgebouwen*
- *Internationalisering én motie 24-056 - Een goede plek voor de Internationale Schakelklas*
- *Aanhuur én aankoop van gebouwen ten behoeve van onderwijshuisvesting*
- *De 'Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Hilversum 2022' én Verordening Materiële en financiële gelijkstelling 2012*
- *Bewegingsonderwijs*

6. Financiën

Projecten: Rapporteren op afwijkingen

Er wordt gerapporteerd op afwijking ten opzichte van het vastgestelde IHP voor zover dat raakt aan de verantwoordelijkheden en de bevoegdheid van de gemeenteraad. De consequenties van de afwijkingen voor het gehele programma (programmarisico's) worden benoemd.

De rapportage richt zich op drie soorten afwijkingen ten opzichte van het IHP:

- afwijkingen in de tijd. In het IHP is een opleverdatum van de diverse projecten en werkgroepen genoemd. Afwijkingen hiervan worden genoemd.
- afwijkingen in geld. Het IHP is gebaseerd op een normbedrag per m2 BVO x een aantal vierkante meters per project. Knelpunten hieromtrent worden genoemd.

- afwijkingen in vorm en locatie. In het IHP is voor de projecten uitgegaan van een manier van realiseren op een bepaalde plek. Mochten hier wijzigingen in zijn dan wordt dat aangegeven.

Tijdelijke huisvesting

Tijdelijke huisvesting is een veranderende puzzel. De voortgang van de projecten bepaald mede wanneer welke locaties beschikbaar en nodig zijn. Mogelijkheden voor tijdelijke huisvesting zijn schaars in Hilversum en doorgaans kostbaar. Hierover wordt gerapporteerd. De insteek is de relatie met de voortgang van de projecten.

Eenduidige blik op de budgetten

De financiële voortgang gaat over de vergelijking tussen het totaal aan beschikbare middelen en het totaal aan benodigde middelen. Het gaat daarbij om het inzicht in de financiën van individuele projecten. Bij elkaar opgeteld geeft dit een totaaloverzicht. Doordat projecten duurder of goedkoper kunnen uitvallen is een belangrijk ijkpunt of tegenvallers binnen de beschikbare middelen opgevangen kunnen worden. Dit inzicht levert dit deel van de rapportage.

Overzicht, details en peildatum

Elk onderdeel van de rapportage bestaat uit een overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen en een rapportage per project waar wij een afwijking waarnemen. Voor de rapportage wordt 21 november 2024 als peildatum aangehouden.

1. Voortgang van de projecten 2024-2027

1.1. Projectfasen

De kern van het IHP zijn de onderwijshuisvestingprojecten die tot realisatie moeten komen. De voortgang van de projecten wordt in deze rapportage weergegeven met behulp van het onderscheid in de volgende vier fasen:

Fase 1. Initiatieffase

Het schoolbestuur doet een OHP-aanvraag om een project op te starten. Het college van B&W besluit over de OHP-aanvraag.

Fase 2. Ontwerpfase

Het schoolbestuur start met de uitwerking van een voorlopig ontwerp.

Op basis van het definitieve ontwerp stemt het college van B&W in met het bouwplan en de begroting zodat er aanbesteed kan worden.

Fase 3. Aanbestedingsfase

In de uitvoeringsafspraken per project wordt vastgelegd dat het aanbestedingsresultaat door het college van B&W moet worden goedgekeurd. Daarna kan gegund worden.

Fase 4. Uitvoeringsfase

Er wordt gestart met de bouwwerkzaamheden en er wordt tussentijds gerapporteerd over de voortgang.

1.2. Overzicht voortgang projecten 2024-2027

Op de volgende bladzijde geeft het overzicht inzicht in de voortgang van projecten. Ook de voortgang van projecten die zijn opgestart in de vorige IHP-periode zijn meegenomen. Hoofdstuk 2 gaat in op de situatie per project

13 van de 22 projecten lopen op koers, 5 van de projecten zich bevinden in de initiatieffase, 4 in de ontwerpfase, 0 in de aanbestedingsfase en 1 in de uitvoeringsfase en 2 projecten zijn afgerond. Bij 1 project is een alternatieve oplossing gevonden, waardoor de projectfase n.v.t. meer is.

9 van de 22 projecten loopt niet op koers, waarvan 3 van de projecten zich bevindt in de initiatieffase, 4 in de ontwerpfase, 2 in de aanbestedingsfase en 0 de uitvoeringsfase.

Schoolnaam	Bouwheer	Projectfase	Jaar van uitvoering (volgens IHP24-39)	Op koers? Ja/nee	Beknorte reden:	Invloed op tijdelijke huisvestingsstrategie?
Gymzaal Klimop	Elan	gereed	2023	Ja		Nee
Villa Vrolik (uitbreiding)	STIP	gereed	2023	Ja		Nee
Paulusschool	Gemeente	Uitvoeringsfase	2024	Ja		Nee
Wilgetak	AT Scholen	Aanbestedingsfase	2024	Nee	Budget/ Planning	Ja
Tijdelijke gymzaal AT College	Gemeente	Aanbestedingsfase	2024	Nee	Budget/ Planning	Ja
AT College (uitbreiding)	AT Scholen	Ontwerpfase	2024	Nee	Planning	Ja
De Wegwijzer (constructiefout)	CorDeo	Initiatieffase	2024	Nee	Planning	Nee
Hilversheem (uitbreiding)	CVO	Initiatieffase	2024	Ja		Nee
Ayoub	Noor	n.v.t.	2025	Ja	Planwijziging	Nee
Comenius sportvoorziening	CVO	Initiatieffase	2025	Ja	Budget lager	Nee
Montessori Centrum + gymzaal	AT Scholen	Ontwerpfase	2025	Nee	Planning	Ja
Gymzaal Villa Vrolik	STIP	Ontwerpfase	2025	Ja		Nee
Violenschool + gymzaal	STIP	Ontwerpfase	2025	Nee	Planning bijstellen i.v.m. tijdelijke huisvesting	Ja
Hilversumse Schoolvereniging HSV + gymzaal	HSV	Ontwerpfase	2025	Ja		Ja
Vondelschool	STIP	Ontwerpfase	2025	Ja		Ja
Het Mozaiek	St. Elan	Ontwerpfase	2025	Ja		Ja
Taalschool	Gemeente	Ontwerpfase	2025	Nee	Planwijziging	Ja
AT Mavo	AT Scholen	Initiatieffase	2026	Nee	Planwijziging?	Ja
Godelindeschool + gymzaal	Godelinde	Initiatieffase	2026	Nee		Ja
Van Hasseltschool + gymzaal	Proceon	Initiatieffase	2026	Ja		Ja
ISK	N.t.b.	Initiatieffase	2026	Ja		Nee
Lorentzschool + gymzaal	STIP	Initiatieffase	2027	Ja		Ja

2. Bijstelling projecten IHP24-39

Zoals aangegeven in hoofdstuk 1 lopen diverse projecten om diverse redenen niet op koers. Hieronder wordt de situatie geschetst en aangegeven op welke wijze de projecten die niet op koers lopen worden vlot getrokken.

1. Wilgetak

Project opgenomen in IHP 2020

Bij dit project is het budget een knelpunt om te komen tot realisatie, de normvergoeding is door project specifieke schaalkenmerken niet toereikend. Het betreft een relatief klein bouwproject waarbij de bijkomende kosten in verhouding tot een project van grotere omvang relatief hoog zijn, omdat wel aan alle eisen voldaan moet worden en alle procedures doorlopen moeten worden. Ook de locatie brengt uitdagingen met zich mee die de kosten hebben opgedreven. De Wilgetak wordt gerealiseerd tussen een rijksmonument en een gemeentelijk monument. Op verzoek van het CRK&M is het ontwerp vier keer aangepast. Daarnaast moesten er drie opeenvolgende archeologische onderzoeken uitgevoerd worden waarbij een groot gedeelte van het terrein minutieus onderzocht is. Het budget van dit project zal daarom moeten worden bijgesteld om tot voortgang te kunnen komen. Bijstelling zorgt tevens voor het op termijn beschikbaar komen van tijdelijke huisvestingslocatie Jan Blankenlaan.

2. Drie tijdelijke gymzalen voor AT College

Project opgenomen in IHP 2020

AT College staat voor een uitbreiding in het IHP die zal worden gerealiseerd op de locatie waar nu hun 3 gymzalen staan. Voorwaarde voor de uitbreiding op deze locatie is een alternatieve tijdelijke sportaccommodatie (tot een permanente sportvoorziening op het sportpark kan worden gerealiseerd). De aanbesteding van

deze tijdelijke sportaccommodatie is mislukt, vanwege een fikse budgetoverschrijding.

De insteek is om dit project te schrappen door te wachten met de uitbreiding van AT-college tot een permanente sportvoorziening kan worden gerealiseerd.

3. AT College (uitbreiding)

De uitbreiding van AT College zal worden gestaakt tot een permanente sportvoorziening kan worden gerealiseerd op het Sportpark (waarmee kosten voor de tijdelijke gymvoorziening vervallen).

Het idee is om leerlingen van AT College aan de tijdelijke locatie van Ghentlaan permanent te huisvesten in het STER-gebouw. De voorbereiding van de renovatie van het STER-gebouw is reeds gestart. Mogelijk zal vanwege krimpande leerlingaantallen de AT College uitbreiding komen te vervallen wanneer het STER-gebouw tezamen met Laapersveld 9, Laapersveld 13 en eventueel de Frans Halslaan toereikend zijn. Bijstelling zorgt voor beschikbaar komen van wissellocatie aan de van Ghentlaan. Er zal voor de leerlingen in het STER-gebouw wel aanvullende gymcapaciteit moeten worden gerealiseerd.

4. De Wegwijzer

De Wegwijzer is opgenomen in het IHP in jaarschijf 2024 voor herstel van de constructiefout. Het schoolbestuur zal in 2025 de werkzaamheden laten uitvoeren.

5. Ayoub

Op de locatie Lopez Diaslaan 85A in de nabijheid van ISB Ayoub kwamen vijf lokalen vrij omdat de Petrus Dathenuschool zich opheft met ingang van schooljaar 2024-2025. De vrijkomende lokalen zijn aan de stichting Noor aangeboden ruimte in plaats van het in het IHP ingeplande nieuwbouwproject. De school heeft hiermee ingestemd.

Er is €71000 nodig om het pand gereed te maken. Er wordt een bruikleenovereenkomst afgegeven. De gereserveerde middelen voor de uitbreiding komen hiermee vrij.

6. Comenius sportvoorziening

De sportvoorziening is te zien als vervanging voor ruimte bewegingsonderwijs. Deze voorziening wordt één op één gezien als capaciteitsuitbreiding van de binnensportvoorziening. De bijdrage van de gemeente Hilversum voor deze sportvoorziening is gemaximeerd op €590.000, -. Dit is gunstiger dan de €750.000,- die was geraamd in IHP24-39.

7. Montessori Centrum + gymzaal

Montessori Centrum geeft aan 109 m2 meer te willen bouwen dan voorzien in het IHP. De gemeente besluit het in IHP beschikbaar gestelde investeringsbedrag wordt aangehouden. Het betreft een verschil van inzicht tussen de actuele leerlingprognose én businesscase uit 2021. De prognose laat een lager leerlingontwikkeling zien dan de prognose van destijds. De school verwacht door onzekerheden ten aanzien van de ontwikkeling afgelopen periode dat ouders hun kinderen niet hebben aangemeld. Nieuwbouw zal mogelijk weer leerlingen aantrekken. De nieuwe prognose bevestigt dit niet. De school wenst 140 m2 extra voor meer leerlingen en meer gymcapaciteit ($140 \times 3488 = €488.320$). De prognose toont 15 m2 extra €52.320) in de aankomende jaren, dit valt binnen de afwijzingsgrens van 10%.

Het Montessori Centrum ontwerpt een nieuw schoolgebouw waarin de IKC volledig in de onderwijsruimten is geïntegreerd. In het plan van het schoolbestuur is ca 332m2 extra ruimte nodig voor de BSO. De m2 voor kinderopvang zijn geen onderdeel van het IHP2024-2039. Het ondersteunen van IKC-vorming én het bieden van

voldoende onderwijshuisvesting binnen de beschikbare financiële middelen en wettelijke kaders, staat op gespannen voet met elkaar. Daarom is in het verlengde van het IHP24-39 en de HEA24-27 belangrijk om uitgangspunten te bepalen en voorwaarden vast te stellen aan het gebruik van derden van ruimte in schoolgebouwen. Deze kader stellende nota zal aan de gemeenteraad worden voorgelegd ter besluitvorming in 2025. Dit tevens in lijn met toezegging 24-052, waarin voormalig wethouder onderwijs aan de gemeenteraad heeft toegezegd dat, als zich een mogelijkheid voordoet voor een nieuw IKC-project, de raad daarover aan de voorkant wordt geïnformeerd. Vooralsnog wordt de IKC-stelpost niet ingezet voor dit project, een beslissing hieromtrent zal worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Daarnaast wordt gesteld dat het perceel meerdere (steden)bouwkundige uitdagingen heeft. Uitgangspunt is dat het normbedrag dat is vastgesteld voor alle projecten in de gemeente Hilversum ook geldt voor deze school. Verwacht wordt dat het team nog 1,5 jaar nodig zal hebben voor de voorbereiding en het vergunningstraject waarna de bouwtijd +/- 1 jaar duurt.

8. Violenschool + gymzaal

De Van Ghentlaan komt later beschikbaar als tijdelijke huisvestingslocatie voor de Violenschool. Wanneer het STER-gebouw gereed is, zullen de leerlingen die nu zijn gehuisvest uit het gebouw vertrekken naar het STER-gebouw. De violenschool is daarom verplaatst van 2025 naar 2026.

9. Taalschool

De taalschool zal niet in het STER-gebouw trekken vanwege een te gering aantal leerlingen voor de beschikbare capaciteit van dit gebouw. Per schooljaar 2024-2025 zal de taalschool alleen onderwijs bieden vanuit de aanhuur locatie Thebe. De taalschool bood tot de zomer tevens onderwijs op de Jan Blankenlaan, maar door teruglopende leerlingaantallen is de locatie Thebe toereikend. Huur van dit pand loopt tot 2027 waarna een passende onderwijshuisvesting moet worden bepaald. Het schoolbestuur STIP bezint zich op een toekomstbestendige oplossing waarbij gedacht wordt aan de koppeling van taalklassen aan ca. 5 reguliere scholen. Hiervoor moeten binnen die scholen klaslokalen worden gecreëerd.

10. AT Mavo

De AT Mavo staat voor renovatie in het IHP. Voorbereidingen ten aanzien van deze renovatie zijn niet gestart. Schoolbestuur heeft kenbaar gemaakt een verhuizing te willen verkennen.

11. Godelindeschool

Bij IHP2020 zijn factsheets opgesteld m.b.t. de onderwijsgebouwen in Hilversum waarin ook data staat m.b.t. de beschikbare huisvestingscapaciteit in BVO m2. De data m.b.t. beschikbare huisvestingscapaciteit in onderwijsgebouwen is van beperkte kwaliteit. Het betreft geen officiële NEN 2580 oppervlakte meting. Bij de Godelindeschool is gebleken dat het BVO 130m2 hoger ligt dan is opgenomen in het IHP. Het aantal te renoveren monumentale BVO m2 wordt daarom naar boven bijgesteld.

Hieronder een aantal projecten die niet in de projectenlijst staan van IHP2024-2039, maar waar wel ontwikkelingen zijn:

1. Talent Primair - Jenaplanschool De Sterrenwachter

Jenaplanschool De Sterrenwachter is in Hilversum per 8/2024 gestopt, waardoor deze ruimte in de Hilversumse meent beschikbaar komt. Invulling van deze ruimte is nog niet bekend.

2. Montessori Zuid

Montessori Zuid is niet opgenomen in IHP2024-2039, maar heeft wel behoefte aan meer ruimte. De OHP-aanvraag m.b.t. de ruimtebehoefte is beoordeeld op grond van de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Hilversum 2022. Uit toetsing aan de criteria blijkt dat de prognose aantoont dat er voor 15 jaar voldoende leerlingen aanwezig zullen zijn. De prognose toont aan dat de komende 15 jaar de ruimtebehoefte groter is dan de huidige capaciteit. De school heeft nu een ruimtetekort van 189 BVO m2, dit aantal m2 wordt door de gemeente toegekend. Tevens heeft de school een wachtlijst. De school wil uitbreiden met 2 lokalen. Voor de eerste fase van 1 lokaal is slechts een uitbouw van circa 30 m2 nodig omdat het lokaal deels intern gerealiseerd kan worden. Het 2e lokaal kan in een 2e fase waarschijnlijk op de 1e verdieping aangebouwd worden.

3. Auris Taalkring

Auris is niet opgenomen in IHP2024-2039. Deze school heeft nu 2 lokalen in medegebruik bij de naastgelegen Hummelingschool. De vraag is of dit gecontinueerd kan worden wanneer de Hummelingschool groeit. Dit vraagt zorgvuldige monitoring. Vooralsnog zijn er geen financiën voor een eventuele uitbreiding begroot.

4. Avonturijn

Bij Avonturijn is een constructiefout ontdekt die moet worden hersteld. De gemeente huurt dit pand aan, de verhuurder is verantwoordelijk voor herstel van de constructiefout.

5. Gymzaal Mozarthof

Bij de gymzaal van de Mozarthof is een constructiefout ontdekt die moet worden hersteld. Met het vervangen van de dakbedekking van de gymzaal van de Mozarthof is op meerdere plaatsen houtrot geconstateerd in de op het dak aansluitende kozijnen. Het probleem in deze constructie is dat de kozijnen te laag zijn gepositioneerd ten opzichte van de dakbedekking. Hierdoor zit het lood te laag en kan er nog steeds water achter de dakbedekking komen wat resulteert in lekkages en meer houtrot in de kozijnen. De raampartijen dienen minimaal 20 centimeter te worden opgehoogd, de dakaansluiting moet hierop worden aangepast en rotte kozijnen moeten worden vervangen.

3. Tijdelijke huisvesting

Er is bij projecten afhankelijkheid tussen de voortgang van projecten en het beschikbaar komen/de behoefte aan tijdelijke huisvestingslocaties. De tijdelijke huisvestingsstrategie vraagt vanwege diverse ontwikkelingen om (continue) bijstelling.

Wij delen de nieuwste inzichten ten aanzien de wissellocaties die ten grondslag liggen aan de tijdelijke huisvestingsstrategie. Ook gaan we in op het STER-gebouw.

- **Jan Blankenlaan**

De Jan Blankenlaan doet momenteel dienst als tijdelijke huisvesting voor de Wilgetak van AT en als huisvesting voor de Taalschool van STIP. Het project De Wilgetak loopt niet op koers, waardoor een deel van de tijdelijke huisvestingslocatie later beschikbaar komt. De taalschool is vanwege een lager leerlingenaantal sinds zomer 2024 volledig gehuisvest op de locatie Thebe 22 en daarmee uit de Jan Blankenlaan vertrokken. Tot de locatie nodig is voor tijdelijke huisvesting zal de Wilge de lokalen gebruiken.

Door bijstelling van het project de Wilgetak zoals voorgesteld in deze rapportage kan worden overgegaan tot realisatie waardoor de Jan Blankenlaan volgens plan gereed is voor Montessori Centrum.

De Montessori Centrum heeft langere doorlooptijd dan voorzien. Dit heeft gevolg voor de Godelindeschool. Beide scholen hebben mogelijk gelijktijdig tijdelijke huisvesting nodig op de Jan Blankenlaan. Voor de Godelindeschool zal daarom een alternatief worden gevonden in de vorm van portacabins.

Daarbij is bekend geworden dat het aantal lokalen in de Jan Blankenlaan voor de Montessori Centrum en Lorentzschool ontoereikend is, er moeten aanvullende lokalen worden gerealiseerd.

- **Van Ghentlaan**

De Van Ghentlaan doet momenteel dienst als tijdelijke huisvesting voor AT College. Er is een uitbreiding voorzien bij AT College op de locatie waar nu gymzalen staan. De uitbreiding kan plaatsvinden op de plek van de gymzalen op het moment dat er een alternatieve tijdelijke gymzaal is gerealiseerd (voorzien op het Sportpark). De aanbesteding voor de tijdelijke gymzaal is mislukt en de planvorming rond de uitbreiding vragen meer tijd. Het project AT College loopt vertraging op waardoor de tijdelijke huisvestingslocatie later beschikbaar komt.

Door verplaatsing van de leerlingen van AT-college die nu zijn gehuisvest op de Van Ghentlaan naar het STER-gebouw kan de Van Ghentlaan volgens plan worden inzet voor de Violenschool, weliswaar wel later dan gepland vanwege gereedkomen STER-gebouw per januari 2026. Daarbij is bekend geworden dat het aantal lokalen in de Van Ghentlaan voor de Violenschool ontoereikend is, er moeten aanvullende lokalen worden gerealiseerd.

Daarna zijn de Van Hasseltschool, de Fabritiussschool, Wijde Blik en Augustinusschool aan de beurt in deze tijdelijke locatie.

- **Frans Halslaan**

Hier speelt een gelijke situatie als bij de Van Ghentlaan, omdat ook de Frans Halslaan momenteel dienstdoet als tijdelijke

huisvesting voor AT College tot de uitbreiding is gerealiseerd. Tevens betreft dit een huurpand van AT-activa dat voor beperkte tijd alleen ingezet kan worden voor AT-scholen. Wissellocatie Frans Halslaan komt niet volgens plan beschikbaar waardoor aanvullende tijdelijke huisvesting voor Montessori Centrum elders moet worden georganiseerd. Gedacht wordt aan aanvullende portacabins bij de Jan Blankenlaan.

- **Het STER-gebouw**

In IHP2024-2039 werd ingezet op verplaatsing van twee locaties van de taalschool naar het STER-gebouw. Het leerlingaantal van de Taalschool is dusdanig teruggelopen dat huisvesting in STER-gebouw niet de best passende oplossing is voor deze school. Hier wordt een passend alternatief voor gezocht.

- **Tijdelijke Portacabin**

In IHP2024-2039 is ingezet op zoveel mogelijk gebruik van vaste wissellocaties om aanhuur van tijdelijke portacabins te beperken. Er is (nog) geen sprake geweest van aanhuur van extra tijdelijke units.

Aanhuur van portacabins moet worden geregeld voor:

- Mozaiek
- Vondelschool
- HSV
- Aanvulling Jan Blankenlaan voor Montessori Centrum en Lorentzschool (financieel onvoorzien)
- Aanvulling op de Van Ghentlaan voor de Violenschool (financieel onvoorzien)
- Godelindeschool (financieel onvoorzien)

4. Geactualiseerd projectoverzicht + tijdelijke huisvesting 2025-2039

In april 2024 heeft de gemeenteraad bij besluitvorming over het IHP 24-39 de benodigde investeringskredieten voor de projecten die in het IHP stonden opgenomen voor de periode 2024-2027 beschikbaar gesteld. Tevens heeft de gemeenteraad kennisgenomen van het overzicht met voornemens voor de voorzieningen in de onderwijshuisvesting in de periode 2028-2039 met inbegrip van de conclusie dat de gemeente nu geen besluit neemt over deze periode en bijbehorende financiën.

Na bijstelling ziet het projectoverzicht 2025 – 2027 er als volgt uit.

Jaar van uitvoering (was)	Jaar van uitvoering (wordt)	Schoolnaam	Tijdelijke huisvesting
2024	2025	De Wegwijzer (constructiefout)	
2024	2025	Wilgetak	Jan Blankenlaan
	2025	Montessori Zuid (uitbreiding)	
2025	2025	Comenius sportvoorziening	
2025	2025	Gymzaal Villa Vrolik	
2025	2025	Hilversumse Schoolvereniging	Portacabins
2025	2025	Gymzaal HSV	
2025	2025	Vondelschool	Portacabins
2025	2025	Het Mozaiek	Portacabins
2025	2025	STER-gebouw	Van Ghentlaan
	2025	Auris (uitbreiding)	

	2025	Taalschool	
	2025	Gymzaal Mozarthof (constructiefout)	
2025	2026	Montessori Centrum	Jan Blankenlaan + portacabins
2025	2026	Gymzaal Montessori C.	
2025	2026	Violenschool	Van Ghentlaan + portacabins
2025	2026	Violenschool gymzaal	
2026	2026	AT Mavo	Frans Halslaan
2026	2026	Godelindeschool	Portacabins
2026	2026	Godelindeschool gymzaal	
2026	2026	Van Hasseltschool	Van Ghentlaan
2026	2026	Van Hasseltschool, gymzaal	
2026	2026	ISK	
2027	2027	Lorentzschool incl. gymzaal	Jan Blankenlaan + portacabins

Na bijstelling ziet de doorkijk naar 2028-2039 er als volgt uit.

Jaar van uitvoering (was)	Jaar van uitvoering (wordt)	Schoolnaam
2028	2028	Groot Goylant
2028	2028	Goudenregenschool
2028	2028	Nassauschool
2028	2028	Gymzaal Nassauschool
2028	2028	Fabritiuschool (Egelantierstraat)
2028	2028	Fabritiuschool (Fabritiuslaan)

2028	2028	Fabritiuschool gymzaal
2028	2028	De Wilge (Drebbelstraat)
2028	2028	Gymzaal de Wilge
2028	2029	Goudenregenschool gymzaal
2029	2029	Hummelingschool
2029	2029	Gymzaal Hummelingschool
2029	2029	Augustinusschool
2029	2029	Wijde Blik
2029	2029	Windkanter
2029	2029	Gymzaal Windkanter
2029	2030	IPS
2029	2030	Gymzalen IPS
2029	2030	Gymzalen AT College
2024	2030	AT College (uitbreiding)
2030	2030	De Wegwijzer
2030	2030	Wilhelminaschool
2030	2030	Gymzaal Wilhelminaschool
2031	2031	Bavinck
2031	2031	Bavinck gymzaal
2031	2031	Gymzaal Mozartlaan 31
2033	2033	Alberdingk Thijm College (renovatie)
2034	2034	Montessori Zuid
2034	2034	Klimopschool
2035	2035	Roland Holst College, Jonkerweg
2039	2039	Donnerschool incl. gymzaal

5. Updates m.b.t. diverse onderwijshuisvestingsopgaven

5.1 De balans tussen leerlingaantallen en huisvestingscapaciteit

Zoals aangegeven in het IHP is het handhaven van een evenwicht tussen leerlingaantallen en huisvestingscapaciteit van belang. Er is een opdracht verstrekt aan gespecialiseerd bureau Pronexus om een leerling prognose op te stellen voor de gemeente Hilversum. De prognoses zijn opgeleverd (bijgaand) o.b.v. teldatum oktober 2023. De betrouwbaarheid van prognoses wordt beïnvloed door factoren als bevolkingsgroei en woningbouwplannen. Pronexus hanteert een beproefd model, maar het verleden heeft uitgewezen dat een bredere blik nodig is.

De ruimtebehoefte van scholen wordt berekend op basis van het aantal leerlingen dat staat ingeschreven. Bij een bepaald aantal leerlingen hoort, volgens de verordening, een bepaald aantal m2. Bij IHP2020 zijn factsheets opgesteld m.b.t. de onderwijsgebouwen in Hilversum waarin ook data staat m.b.t. de beschikbare m2 per gebouw. De data m.b.t. beschikbare huisvestingscapaciteit in onderwijsgebouwen is van beperkte kwaliteit. Er is bijvoorbeeld geen eenduidig meetinstrument toegepast, sprake van inefficiënte ruimte bij monumenten en zijn er ruimtes in gebruik door derden, zoals kinderopvang en zorg. Het is wenselijk om de data te optimaliseren, voorzichtigheid m.b.t. het trekken van conclusies in dit stadium is wenselijk. Een eerste analyse met de beschikbare data toont aan dat het onderwijs de komende 20 jaar een lichte groei zal doormaken. Hoewel er momenteel een klein overschot aan onderwijsruimte is, verschilt de balans per wijk.

5.2 Aansluiting bij stedenbouwkundige ontwikkeling op Sportpark

Zoals aangegeven in het IHP is in het Stedenbouwkundig plan Sportpark een eerste inpassingsstudie opgenomen voor voorzieningen op het gebied van onderwijs en kinderopvang van 9000m2 met daarboven een bouwlaag van 1500m2. In het IHP is beschreven dat in overleg met schoolbesturen hierover in 2024 richting wordt bepaald. Op basis van de gesprekken met schoolbesturen zijn eerste opties in beeld gebracht. Het kiezen van een richting vraagt verdere uitwerking van deze opties.

5.3 Ambitielijn 2, IKC-vorming (Stelpost)

Zoals aangegeven in het IHP zal bij nieuwe bouwprojecten worden gekeken naar de mogelijkheden tot IKC-vorming. Er is een stelpost van €500.000,- ingericht. Zoals aangegeven in het IHP zal een nieuwe nota 'medegebruik en verhuur van onderwijsgebouwen' worden opgesteld. Deze nota is nog in ontwikkeling en zal verder richting geven hoe om te gaan met huisvesting van kinderopvang in onderwijsgebouwen. Deze kader stellende nota zal aan de gemeenteraad worden voorgelegd ter besluitvorming in 2025. Dit tevens in lijn met toezegging 24-052, waarin voormalig wethouder onderwijs aan de gemeenteraad heeft toegezegd dat, als zich een mogelijkheid voordoet voor een nieuw IKC-project, de raad daarover aan de voorkant wordt geïnformeerd.

Het ondersteunen van IKC-vorming én het bieden van voldoende onderwijshuisvesting binnen de beschikbare financiële middelen en wettelijke kaders, staat op gespannen voet met elkaar. Daarom is in het verlengde van het IHP24-39 en de HEA24-27 belangrijk om uitgangspunten te bepalen en voorwaarden vast te stellen aan het gebruik van derden van ruimte in schoolgebouwen. Dit geldt voor de realisatie van nieuwe schoolgebouwen én bestaande schoolgebouwen.

Zoals aangegeven in het IHP vraagt de route naar inclusief onderwijs en initiatieven zoals onderwijs-zorgarrangementen vragen om daarop in te spelen in de fysieke ruimte. Dit vraagt nadere uitwerking. De Donnerschool heeft aangegeven hier een knelpunt te ervaren.

5.4 Monumentaal karakter van schoolgebouwen (vergoeding onderhoud monumenten)

Zoals aangegeven in het IHP ontvangen schoolbesturen een vergoeding voor onderhoud van monumentale gebouwen. De uitwerking van deze regeling is in ontwikkeling, zodat de vergoeding rechtmatig kan worden verstrekt. Vermoedelijk zal dit worden ondergebracht in een (geactualiseerde) Verordening Materiële en financiële gelijkstelling.

5.5 Motie 24-55 'Hoe staat het met de Hilversumse schoolgebouwen

De motie [M24-55](#) draagt het college op:

- *Een actualisatie van de nulmeting door te voeren waarbij:*
 - o *Iedere school op dezelfde manier en op dezelfde punten is beoordeeld;*
 - o *Een totaaloverzicht gegeven wordt van de staat van alle gebouwen;*
 - o *Dit een onderbouwing is voor de prioritering van het IHP*
- *De raad over deze actualisatie te informeren in Q2 2025*
- *Deze actualisatie periodiek te herhalen bij ieder nieuw IHP*

Het uitvoeren van een nulmeting is nog in de voorbereidende fase. Schoolbesturen zijn geïnformeerd over dit initiatief. De verwachting op dit moment is dat het tijdspad zoals geschetst in de motie wordt gehaald.

Het aantal m2 van schoolgebouwen en de inefficiënte ruimte zal ook in beeld worden gebracht. Mogelijk geeft dit aanleiding om de te renoveren m2 in het IHP te actualiseren. Het knelpunt ten aanzien van de m2 zoals beschreven in deze rapportage bij de Godelindeschool doet zich mogelijk ook voor bij de volgende twee projecten in IHP periode 24-27: Vondelschool en Lorentzschool.

5.6 Motie 24-056 - Een goede plek voor de Internationale Schakelklas

De [motie 24-056](#) draagt het college op:

- *zo snel mogelijk duidelijkheid te creëren hoe de zorgplicht voor ISK onderwijs in Hilversum of de regio ingevuld zal worden qua locatie en financiën;*
- *de raad hierover z.s.m. te informeren, maar in ieder geval in Q2 2025;*
- *dit te verwerken in het IHP*

De Internationale Schakel Klas Het Gooi (ISK) verzorgt voor de gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek nieuwkomersonderwijs aan 12- tot 18-jarigen op twee locaties: in College de Brink in Laren en in een kantoorpand in Naarden. Zoals aangegeven in het IHP dekken de inkomsten uit het gemeentefonds voor de gastgemeente de daadwerkelijke kosten van deze regionale voorziening niet. De verwachting was dat structureel aanvullende financiering door de regiogemeenten nodig is om deze voorziening in onze regio tot stand te houden. Besluitvorming omtrent gezamenlijke financiering heeft plaatsgevonden door [het college van B&W op 24 september 2024](#). Voor de ISK betekent deze afspraak dat aankomende 2 jaar onderwijs op de huidige twee locaties aangeboden zal worden. Een locatie na medio 2026 is nog niet gevonden.

5.7 Aanhuur én aankoop van gebouwen ten behoeve van onderwijshuisvesting

De gemeente Hilversum gebruikt 70 gebouwen voor onderwijshuisvesting. 57 gebouwen zijn in eigendom van de gemeente en 13 gebouwen worden gehuurd van diverse partijen. Zoals aangegeven in het raadsvoorstel bij IHP2024-2039 lagen huurstijgingen in de lijn der verwachting. Inmiddels is de actualisatie van de huurcontracten in de afrondende fase. De gemeente huurt de volgende objecten ten behoeve van onderwijshuisvesting:

1. Prins Bernhardstraat 160
2. De Melkfabriek 5
3. Laapersveld 13
4. Frans Halslaan 57a /Emmastraat 66a (dit is 1 gebouw)
5. Emmastraat 56
6. Emmastraat 56 -58
7. Peter Planciusplein 10
8. Thebe 22
9. Soestdijkerstraatweg 129 C
10. Willem Bontekoestraat 32
11. Willem Bontekoestraat 34
12. Achterom 150
13. Achterom 152

Een van de onderwijsgebouwen die niet in bezit is van de gemeente Hilversum wordt gehuurd van Merem. Merem wil het terrein, waar onder andere De kleine Prins Onderwijsgroep (DKP) is gevestigd, verkopen. De gemeente Hilversum heeft belangstelling voor dit terrein, waardoor DKP daar onderwijs kan blijven bieden (continuïteit). Wanneer de gemeente Hilversum besluit om dit gebouw aan te kopen vraagt dit een investering. De jaarlijkse kapitaallasten wegen naar verwachting op tegen de jaarlijkse huurkosten, het effect op de exploitatiebegroting is

dus naar verwachting neutraal. De aankoop van dit schoolgebouw ligt in de lijn der verwachting, de exacte omvang van deze investering is (nog) niet bekend en er heeft (nog) geen besluitvorming plaatsgevonden over de aankoop.

5.8 De 'Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Hilversum 2022' én 'Verordening Materiële en financiële gelijkstelling 2012'

Zoals aangegeven in het raadsvoorstel IHP2024-2039 was de verwachting dat in 2024 de nieuwe VNG-modelverordening onderwijshuisvesting wordt gepubliceerd waarna de gemeenteraad van Hilversum in 2024 zal besluiten over een aangepaste verordening. De bestaande Hilversumse verordening wordt dan aangepast aan de relevante bepalingen van de nieuwe modelverordening en aan nieuwe beleidslijnen van de gemeente Hilversum. Tevens nemen we dan in de verordening aankomende wetswijzigingen mee die oog hebben voor renovatie als formele status voor onderwijshuisvesting. De modelverordening is nog niet beschikbaar, na beschikbaar komen van de modelverordening zullen ook de Hilversumse verordeningen worden aangepast. Tevens zal de 'Verordening Materiële en financiële gelijkstelling 2012' worden geactualiseerd.

5.9 TCO-benadering & Cofinanciering

Total Cost of Ownership houdt in dat gekeken wordt naar de levensduurbenadering van een schoolgebouw. Bij TCO wordt dus niet alleen gekeken naar de stichtingskosten van schoolgebouwen, maar ook naar de financiële gevolgen van keuzes in het ontwerp van schoolgebouwen. Er wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met de

kosten tijdens het gebruik van het gebouw voor energie, schoonmaak, onderhoud en bouwkundige aanpassingen.

Dit helpt de schoolbesturen om meer regie te kunnen voeren op exploitatie- en onderhoudskosten. Door te rekenen met zowel de investerings- als de exploitatiekosten voor onderwijshuisvestingsprojecten ontstaat er ook de mogelijkheid voor een verdere dialoog over kosten en geldstromen. Het helpt schoolbesturen en gemeente bij het inzichtelijk maken van de consequenties van keuzes in het ontwerp voor de totale kosten en looptijd. Voor zowel het eigenaarsdeel (gemeente) als het gebruikersdeel (schoolbestuur) op basis waarvan afspraken gemaakt kunnen gaan worden over de financiering door beide partijen. Het is nog niet gelukt om hierover afspraken te maken met schoolbesturen.

5.10 Bewegingsonderwijs

Bewegingsonderwijs is belangrijk voor kinderen en in wetgeving verankerd. Dit onderwerp is niet expliciet genoemd in het IHP 2024-2039. Afgelopen periode is geconstateerd dat doorontwikkeling m.b.t. dit onderwerp wenselijk is om vraag en aanbod goed op elkaar af te stemmen. De gemeente start een inventarisatie om benodigde en beschikbare capaciteit in beeld te brengen.

Wanneer het eigendom van een gymlokaal berust bij een schoolbestuur, dan ontvangt het bestuur daarvoor een vergoeding vanuit de gemeente. De hoogte van de vergoeding is gebaseerd op het aantal klokuren. De zogenaamde klokurenvergoeding wordt jaarlijks voldaan aan schoolbesturen.

6. Financiën

In dit deel van de voortgangsrapportage wordt inzicht geboden in de financiële ontwikkeling van het programma onderwijshuisvesting.

6.1 Projecten en tijdelijke huisvesting

Op 3 april 2024 heeft de gemeenteraad besloten om het IHP 2024-2039 vast te stellen. Er is toen besloten om investeringskredieten beschikbaar te stellen, zoals opgenomen in het financieel overzicht voor de periode 2024-2027 en de kredieten jaarlijks te indexeren op basis van de BDB-index.

Daarnaast is er een stelpost ingericht voor het creëren van tijdelijke huisvesting en het gereedmaken van tijdelijke locaties. De tijdelijke huisvestingsaanpak vraagt zorgvuldige monitoring. Bij het inrichten van deze post is rekening gehouden met portacabins voor: Hilversumse Schoolvereniging Vondelschool en Mozaiek.

Zoals te lezen in hoofdstuk 2 in deze voortgangsrapportage worden diverse projecten bijgesteld en zoals te lezen in hoofdstuk 3 vraagt de tijdelijke huisvestingsstrategie aanpassing, dit heeft financiële effecten (zie de tabel op deze pagina). Ook verplaatsing van projecten in de tijd is van invloed. Door de verschuiving van projecten in de tijd zullen de kapitaallasten in de eerste jaren lager uitkomen. Hiertegenover staat dat de kosten van de tijdelijke huisvesting verder zullen stijgen. De verwachting is dat de hogere kosten als gevolg van de tijdelijke huisvesting weg zullen vallen tegen de lagere kapitaallasten. De exacte financiële effecten zullen in de voorjaarnota 2025 worden meegenomen, evenals de gebruikelijke indexaties.

Project:	Voordeel -/ Nadeel +
Ayoub	- € 1.747.000
Tijdelijke gymzaal AT College	-€ 1.500.000
Sportvoorziening Comenius College	-€ 178.000
Wilgetak	€ 937.000
Montessori Zuid	€ 675.000
Constructiefout Gymzaal Mozarthof	€ 200.000
Extra m2 in Godelindeschool	€ 221.000
Taalschool	€1.392.000
Totaal investeringen	€ 0
Tijdelijke huisvesting - Godelindeschool	€ 563.000
Tijdelijke huisvesting - Lorentzschool	€ 184.000
Tijdelijke huisvesting - Montessori Centrum	€ 264.000
Tijdelijke huisvesting - Violenschool	€ 350.000
Totaal tijdelijke huisvesting	€1.361.000,-

6.2 Stelpost Bouwrijp/sloopkosten:

Er is een stelpost ingericht voor het bouwrijp maken van grond en sloopkosten. De stelpost bedraagt € 1.000.000 voor de periode 24-27. Momenteel zijn 2 projecten (Montessori Centrum en Gymzaal Villa Vrolijk) in beeld die aanspraak maken op deze stelpost voor een bedrag van €275.000,-. Resterend budget lijkt voldoende voor komende projecten die zijn geraamd binnen deze post: Violenschool en AT Mavo.

6.3 Stelpost IKC-vorming

Er is een stelpost ingericht voor IKC-vorming. De stelpost bedraagt € 500.000, - voor de periode 24-27. Er is nog geen gebruikgemaakt van deze stelpost.

6.4 Stelpost tegen vertraging

Amendement A24-63 'Stelpost is geen gesloten box' luidt als volgt: 'De stelpost vertraging/onvoorziene prijsverhoging van 2,5% zoals beschreven op pagina 37 van het IHP, toe te passen per project en niet over IHP 2024-2027 als geheel'.

Er is nog geen gebruikgemaakt van de stelpost tegen vertraging. Dit doet echter niet af aan de meerwaarde van deze stelpost. Steeds meer projecten komen in de fase van aanbesteding, met deze stelpost kan op dat moment vertraging worden voorkomen.

6.5 Investeringskredieten: De motie M24-64 'Raad blijvend grip op IHP-investeringskredieten'

De motie M24-64 draagt het college op:

1. *De gemeenteraad jaarlijks te informeren over de uitnutting van de verstrekte investeringskredieten in het kader van IHP 2024-2027.*
2. *Bij de volgende herijking van het IHP als besluit aan de gemeenteraad voor te leggen of niet uitgenutte investeringskredieten verlengd moeten worden dan wel vrij moeten vallen.*

In de jaarstukken van de gemeente Hilversum wordt jaarlijks gerapporteerd over investeringskredieten en uitgaven, ook m.b.t. onderwijshuisvesting.

